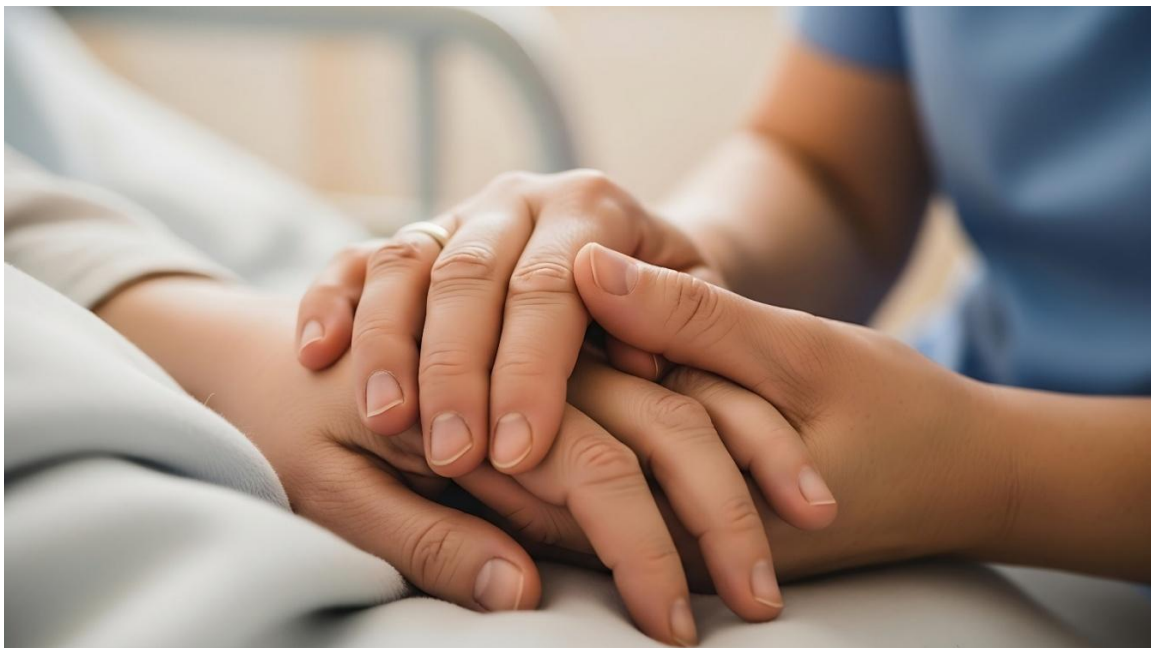

SKAUSMAS. SLAUGA PALIATYVIOJI PAGALBA

Rekomenduojamos literatūros sąrašas

Lietuvos medicinos biblioteka

2026

LIETUVOS MEDICINOS BIBLIOTEKA

SKAUSMAS. SLAUGA PALIATYVIOJI PAGALBA

Rekomenduojamos literatūros sąrašas

Sudarė Elena Kaminskaitė

Vilnius

2026

TURINYS

Pratarmė	4
Slaugos istorija	5
Slauga	6
Skausmas	14
Paliatyvioji slauga	18
Dvasinė ir psichologinė pagalba sergančiajam ar mirstančiajam	21
Slaugytojų istorijos	22

PRATARMĖ

Šioje rekomenduojamojo pobūdžio literatūros rodyklėje atrinkti specialistų parašyti moksliniai bei populiariūs leidiniai apie slaugą, skausmo gydymą, paliatyviąją slaugą, dvasinę ir psichologinę pagalbą sergančiajam ar mirštančiajam bei slaugytojų parašytos istorijos.

Leidinio tikslas - suteikti žinių, dalykinės informacijos, kuri padėtų atsakyti į esminį klausimą: kaip slaugytojas gali tapti tiltu tarp beviltiškumo ir galimybės gyventi prasmingai, nepaisant kančios.

Leidiniai rodyklėje pateikti abėcėlės tvarka. Rodyklė skirta slaugytojams ir kitiems medicinos specialistams, studentams, pacientams ir jų artimiesiems.

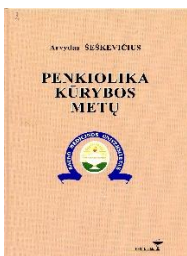
SLAUGOS ISTORIJA

Slauga yra menas, kuriam reikalingas išskirtinis pasiaukojimas, taip kaip dailininko ar skulptoriaus darbui būtinas pasiruošimas. Bet ar gali negyvos drobės ar šaltas marmuras prilygti gyvam kūnui, Dievo dvasios šventovei?
Florence Nightingale

Lietuvos slaugos istorija, 1918–2018 / [parengė Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijų centras]; [sudarytoja Olga Riklikienė]; [atsakingoji redaktorė Loreta Gudalienė-Gudelevičienė]; [bibliografiją ir asmenvardžių rodyklę sudarė Ramutė Stankevičienė]. – Vilnius: Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijų centras, 2018 (Vilnius: Petro ofsetas). – 400, [1] p.

[Lietuvos slaugos istorija, 1918–2018.pdf](#)

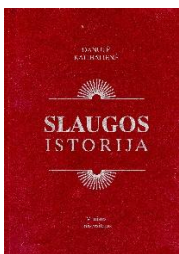

Penkiolika kūrybos metų: Kauno medicinos universiteto Slaugos fakultetui - penkiolika metų, 1990-2005 / Arvydas Šeškevičius. – Kaunas: Kauno medicinos universiteto leidykla, 2006 ([Vilnius]: Vilniaus spauda). – 190, [2] p.

Slaugos fakulteto 30 metų istorija: istorija, faktai, prisiminimai, straipsniai, dokumentai / Arvydas Šeškevičius, Jūratė Macijauskienė; [recenzantai Tauras Antanas Mekas, Olga Riklikienė]. – Kaunas: LSMU Akademine leidyba, 2024 (Kaunas: Igmovila). – 330, [1] p.

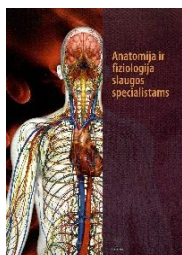
[LSMU-Slaugos-fakulteto-30-metu-istorija-knyga.pdf](#)

Slaugos istorija: [mokomoji knyga aukštųjų mokyklų slaugos, medicinos, visuomenės sveikatos specialybių studentams] / Danutė Kalibatienė. – Vilnius: Vilniaus universitetas [i.e. Varosa], 2004 (Vilnius: Varosa). – 103, [1] p.

SLAUGA

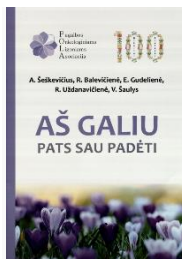
Slauga gali ir privalo išvelgti skausmo esmę – matyti ne tik jį sukėlusią diagnozę, bet ir asmenį, kurio gyvenimas yra paralyžiuotas kančios. Tikslas yra ne tik sumažinti skausmą, bet ir atkurti paciento orumą, savikontrolę ir ryšį su aplinkiniu pasauliu, kuris dažnai nutrūksta skausmo izoliacijoje. Mūsų užduotis – atsakyti į esminį klausimą: kaip slaugytojas gali tapti tiltu tarp beviltiškumo ir galimybės gyventi prasmingai, nepaisant kančios.

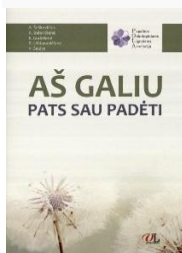
Anatomija ir fiziologija slaugos specialistams / [Ian Peate]; [vertėja Ieva Barakauskaitė]. – Vilnius: Vaistų žinios, 2023 ([Vilnius]: Standart Impressa). – IX, 156, [2] p.

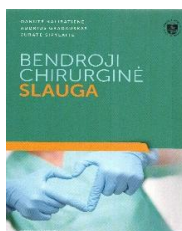
Artimųjų slauga namuose / [redagavo Jurgita Knašienė]. – Vilnius: Inkocentras, 2010 ([Kaunas]: Kopa). – 144 p.

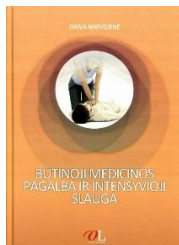
Aš galiu pats sau padėti / A. Šeškevičius, R. Balevičienė, E. Gudelienė, R. Uždanavičienė, V. Šaulys. – Kaunas, 2018. – 33, [3] p.

Aš galiu pats sau padėti / Arvydas Šeškevičius, Regina Balevičienė, Eglė Gudelienė, Roma Uždanavičienė, Virginijus Šaulys; [sudarytojas Arvydas Šeškevičius]; Pagalbos onkologiniams ligoniams asociacija. – Kaunas: Vitae Litera, 2017 (Kaunas: Vitae Litera). – 35, [1] p.

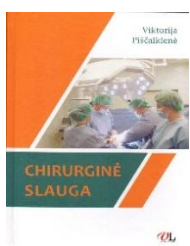
Bendroji chirurginė slauga / Danutė Kalibatienė, Audrius Gradauskas, Jūratė Šipylaitė. – Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2018 (Vilnius: Baltijos kopija). – 110, [1] p.

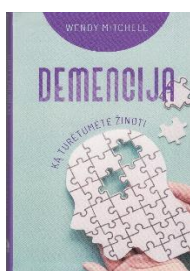
Būtinoji medicinos pagalba ir intensyvioji slauga: mokomoji knyga / Daiva Narvilienė. – 2-asis papild. ir patais. leid.. – Kaunas: Vitae Litera, 2012 (Kaunas: Spindulio sp., 2011). – 327, [1] p.

Ergoterapija: universiteto vadovėlis / A. Kriščiūnas, R. Kerpė, A. Kimtys, S. Mingaila, J. Rapolienė, D. Petruševičienė, G. Kavaliauskienė, R. Savickas, L. Varžaitytė, A. Prasauskienė, J. Samėnienė. – Kaunas: Vitae Litera, 2008 (Kaunas: Dakra). – 271, [1] p.

Chirurginė slauga: mokomoji knyga / Viktorija Piščalkienė. – Kaunas: Vitae Litera, 2017 (Kaunas: Vitae Litera). – 363, [1] p.

Demencija: ką turėtumėte žinoti / Wendy Mitchell ir Anna Wharton; iš anglų kalbos vertė Birutė Tumienė. – Vilnius: Briedis, 2022 (Vilnius: BALTO print). – 235, [2] p.

Demencijos strategijos link: asociacijos „Demencija Lietuvoje“ veikla 2021–2023 m.: teminės gairės demencijos strategijos plėtotei / Ieva Petkutė. – [Vilnius]: [Demencija Lietuvoje], [2024]. – 1 pdf failas (138 p.)

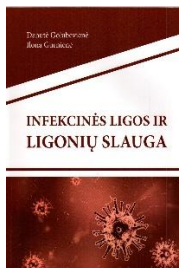
[Demencijos strategijos link \(1\).pdf](#)

Hemofilija sergančių pacientų slauga: mokomoji knyga skirta slaugytojams, slaugos programos studentams ir kitiems sveikatos priežiūros specialistams / [Aurelija Blaževičienė, Rūta Dambrauskienė, Rima Jūratė Gerbutavičienė, Rolandas Gerbutavičius, Viktorija Grigaliūnienė, Elona Juozaitytė, Jūratė Macijauskienė, Liucija Patinskienė, Diana Remeikienė, Giedrė Rutkauskienė, Lina Spirgienė]; [sudarytojos Aurelija Blaževičienė, Lina Spirgienė]. – [Vilnius]: [Vaistų žinios], 2016. – 120 p.

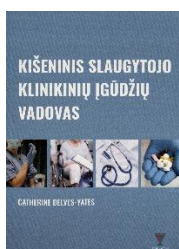
Ilgalaikė pagyvenusių ligotų žmonių slauga / Šiaulių kolegija. Sveikatos fakultetas. Slaugos studijų katedra; [sudarytoja Valentina Katilienė]. – Šiauliai: Lucilijus, 2004 (Šiauliai: Raštekla). – 92, [1] p.

Infekcinės ligos ir ligonių slauga: metodinė mokymo priemonė / Danutė Golubevienė, Ilona Gurnienė; Kauno kolegija, Medicinos fakultetas, Slaugos katedra. – Kaunas: Kauno kolegijos Reklamos ir medijų centras, 2018 (Kaunas: KK RMC). – 158, [1] p.

Kardiologinė slauga: universiteto vadovėlis / Arvydas Šeškevičius; [recenzavo: Leonas Valius, Gražina Krutulytė]. – Kaunas: Vitae Litera, 2008 (Kaunas: Dakra). – 166, [1] p.

Kišeninis slaugytojo klinikinių įgūdžių vadovas / Catherine Delves-Yates. – Vilnius: Vaistų žinios, 2025. – IX, 186 p.

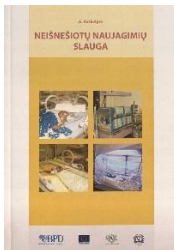
Klinikiniai slaugos įgūdžiai: iš pirmo žvilgsnio / [redaktoriai] Sarah Curr, Carol Fordham-Clarke. – Vilnius: Nacionalinis mokymų centras, [2022]. – X, 234 p.

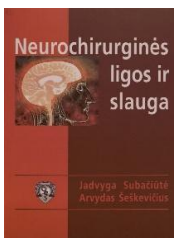
Klinikinė slauga: mokomoji knyga / [Danutė Kalibatienė, Renata Čepanauskienė, Narimantas Markevičius, Aldona Mikaliūkštienė, Rimgaudas Staigis, Rasa Stundžienė, Violeta Ožeraitienė, Algimantas Vingras; sudarytoja ir mokslinė redaktorė Danutė Kalibatienė]; [Lietuvos Respublikos] švietimo ir mokslo ministerija, Vilniaus universitetas; [recenzantai: Aleksandras Laucevičius, Algimantas Irnius, Loreta Gudalienė-Gudelevičienė]. – Vilnius: Greita spauda, 2008. – 447, [1] p.

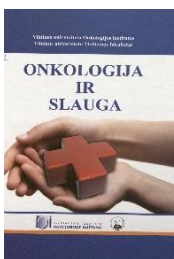
Linkiu sau pasveikti: [rekomendacijos keliaujant onkologinės ligos gydymo keliu] / A. Šeškevičius, E. Darulis, E. Gudalienė, R. Balevičienė, J. Gulbinienė; sudarytojas Arvydas Šeškevičius. – [Kaunas]: [Artrema]; Vilnius: Pagalbos onkologiniams ligoniams asociacija, 2021. – 43, [1] p.

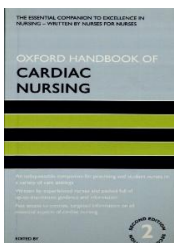
Neišnešiotų naujagimių slauga: paskaitų konspektas / A. Vaškelytė. – Kaunas: Vitae Litera, 2008 (Kaunas: Dakra). – 35, [1] p.

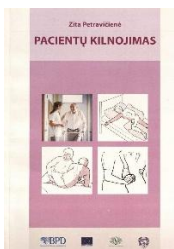
Neurochirurginės ligos ir slauga: universiteto vadovėlis / Jadvyga Subačiūtė, Arvydas Šeškevičius. – Kaunas: Kauno medicinos universiteto leidykla, 2009 (Vilnius: Logotipas). – 351, [1] p.

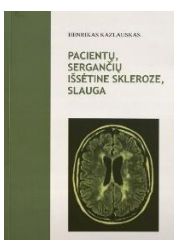
Onkologija ir slauga: mokomoji knyga / Saulius Cicėnas, Danutė Kalibatienė; Vilniaus universiteto Onkologijos institutas, Vilniaus universiteto Medicinos fakultetas; [recenzantai: Algirdas Jackevičius, Audrius Gradauskas]. – Vilnius: Vilniaus universiteto Onkologijos institutas, 2008. – 150 p.

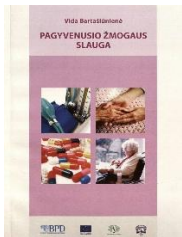
Oxford handbook of cardiac nursing / edited by Kate Olson. – 2nd ed.. – Oxford: Oxford University Press, 2014. – xx, 396 p.

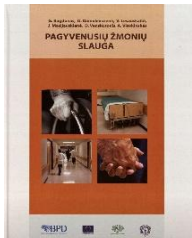
Pacientų kilnojimas: paskaitų konspektas / Zita Petravičienė. – Kaunas: Vitae Litera, 2008 (Kaunas: Dakra). – 62, [1] p.

Pacientų, sergančių išsėtine skleroze, slauga: mokomoji knyga / Henrikas Kazlauskas; Klaipėdos universitetas. – Klaipėda: Klaipėdos universiteto leidykla, 2009 (Klaipėda: KU l-kla). – 44 p.

Pagyvenusio žmogaus slauga: paskaitų konspektas / Vida Bartašiūnienė. – Kaunas: Vitae Litera, 2008 (Kaunas: Dakra). – 86, [1] p.

Pagyvenusių žmonių slauga: universiteto vadovėlis / G. Bagdonas, G. Damulevičienė, V. Lesauskaitė, J. Macijauskienė, D. Venskutonis, A. Visokinskas; [sudarytoja V. Lesauskaitė; recenzavo: L. Valius, G. Krutulytė]. – Kaunas: Vitae Litera, 2008. – 282, [1] p.

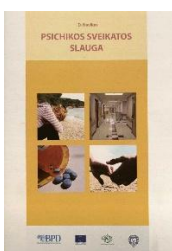

Praktikos vadovas bendrosios praktikos slaugos studijų programos studentams: praktikos vadovas / Zita Petravičienė. – Kaunas: Vitae Litera, 2008 (Kaunas: Dakra). – 58, [1] p.

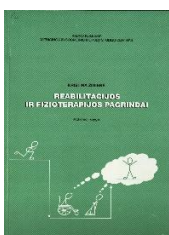

Psichikos sveikatos slaugos metodinės rekomendacijos / Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijų centras; parengė Virginija Adomaitienė, Vida Matulionienė, Odeta Vitkūnienė, Vilma Krupinskienė; recenzavo Jūratė Macijauskienė, Ona Davidonienė. – Vilnius: Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijų centras, [2018]. – 1 pdf failas (57 p.)

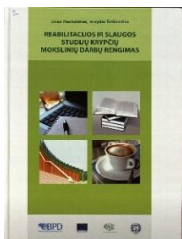
[Psichikos sveikatos slaugos metodinės rekomendacijos.pdf](#)

Psichinės sveikatos slauga: paskaitos konspektas / D. Navikas. – Kaunas: Vitae Litera, 2008 (Kaunas: Dakra). – 26, [1] p.

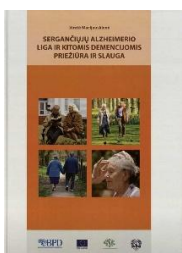
Reabilitacijos ir fizioterapijos pagrindai: mokomoji knyga / Kristina Žigienė; Kauno kolegija. Medicinos ir socialinių mokslų studijų centras; [recenzantai: Aleksandras Kriščiūnas, Ligita Švedienė, Irta-Ona Drižienė]. – Kaunas, 2008. – 270, [3] p.

Reabilitacijos ir slaugos studijų krypčių mokslinių darbų rengimas: universiteto vadovėlis / Linas Pauliukėnas, Arvydas Šeškevičius. – Kaunas: Vitae Litera, 2008 (Kaunas: Dakra). – 188, [1] p.

Reabilitacijos pagrindai: vadovėlis / Aleksandras Kriščiūnas. – 2-oji patais. ir papild. laida. – Kaunas: Vitae Litera, 2014 (Kaunas: Spindulio sp.). – 399, [1] p.

Sergančiųjų Alzheimerio liga ir kitomis demencijomis priežiūra ir slauga: mokomoji knyga / Jūratė Macijauskienė. – Kaunas: Vitae Litera, 2008 (Kaunas: Dakra). – 81, [1] p.

Sergančiųjų inkstų ligomis slauga: mokomoji knyga / Artūras Razbadauskas, Regina Lukoševičienė; Klaipėdos universitetas, Klaipėdos universitetinė ligoninė. – Klaipėda: Klaipėdos universiteto leidykla, 2010 (Klaipėda: KU l-kla). – 48 p.

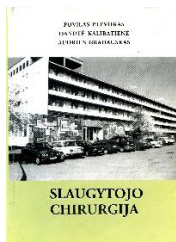
Sergančiųjų Parkinsono liga slauga: mokomoji knyga / Henrikas Kazlauskas; Klaipėdos universitetas. – Klaipėda: Klaipėdos universiteto leidykla, 2009 (Klaipėda: KU l-kla). – 26, [1] p.

Sergančiųjų širdies ir kraujagyslių ligomis slauga / Arvydas Šeškevičius. – Kaunas: Vitae Litera, 2016 (Kaunas: Vitae Litera). – 166, [1] p.

Sergančiųjų širdies ligomis slaugos diagnostikos: mokomoji knyga / Julija Brožaitienė, Geriuldas Žiliukas, Margarita Staniūtė; Klaipėdos universitetas. – Klaipėda: Klaipėdos universiteto leidykla, 2011 (Klaipėda: KU l-kla). – 66, [1] p.

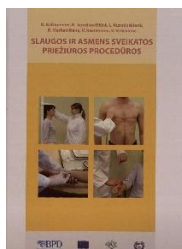
Slaugytojo chirurgija: mokymo knyga slaugos specialybės studentams, rezidentams ir slaugytojams / Povilas Plevokas, Danutė Kalibatienė, Audrius Gradauskas; Vilniaus universitetas. – Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2002 (Vilnius: VU l-klos sp.). – 274, [1] p.

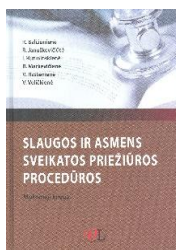
Slaugytojo padėjėjo darbo pagrindai / Alina Vaškelytė, Marija Žeruolienė, Audronė Masaitienė, Vitalija Neverauskė, Povilas Šeštokas, Rūta Žigutienė; [recenzavo Lina Urbietė]. – Kaunas: Vitae Litera, 2021 (Kaunas: Vitae Litera). – 367, [1] p.

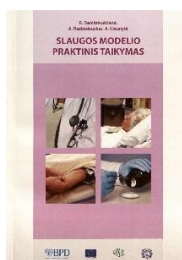
Slaugos diagnozių formulavimo pagrindai: mokomoji knyga / Rima Januškevičiūtė, Birutė Markevičienė, Regina Balčiūnienė; Kauno kolegija, Medicinos fakultetas, Slaugos katedra. – Kaunas: [Kauno kolegijos Leidybos centras], 2015 (Kaunas: KK LC). – 155, [1] p.

Slaugos ir asmens sveikatos priežiūros procedūros: mokomoji knyga / R. Balčiūnienė, R. Januškevičiūtė, L. Kuzminskienė, B. Markevičienė, V. Rastenienė, V. Veličkienė. – Kaunas: Vitae Litera, 2008 (Kaunas: Dakra). – 238, [1] p.

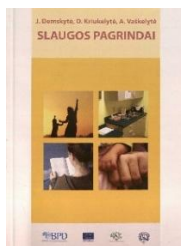
Slaugos ir asmens sveikatos priežiūros procedūros: mokomoji knyga / R. Balčiūnienė, R. Januškevičiūtė, I. [i.e. L.] Kuzminskienė, B. Markevičienė, V. Rastenienė, V. Veličkienė. – 2-asis patais. leid.. – Kaunas: Vitae Litera, 2016 (Kaunas: Vitae Litera). – 238, [1] p.

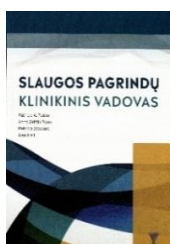
Slaugos modelio praktinis taikymas: praktikos vadovas / R. Dumbrasienė, A. Razbadauskas, V. Mockienė, A. Kiaunytė. – Kaunas: Vitae Litera, 2008 (Kaunas: Dakra). – 159, [1] p.

Slaugos mokslinių tyrimų duomenų sklaida: mokomoji knyga / Lina Spirgienė, Aurelija Blaževičienė, Olga Riklikienė, Alina Vaškelytė; Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Slaugos fakultetas. – 2-oji papild. ir patais. laida. – Kaunas: Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Leidybos namai, 2018 (Vilnius: BALTO print). – 143, [1] p.

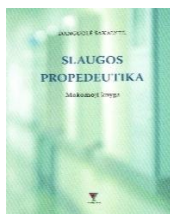
Slaugos pagrindai: paskaitų konspektai / J. Demskytė, D. Kriukelytė, A. Vaškelytė.– Kaunas: Vitae Litera, 2008. – 46, [1] p.

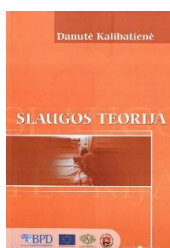
Slaugos pagrindų klinikinis vadovas / Patricia A. Potter, Anne Griffin Perry, Patricia Stockert, Amy Hall; [vertėja Ieva Barakauskaitė]. – Vilnius: Vaistų žinios, 2023 ([Kaunas]: Indigo print). – VI, 376, [1] p.

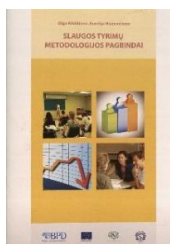
Slaugos procesas ir dokumentavimas: metodinė mokomoji knyga / Natalja Istomina, Virginija Kriauzienė; Klaipėdos universitetas. – Klaipėda: Klaipėdos universiteto leidykla, 2013 (Klaipėda: KU l-kla). – 163, [1] p.

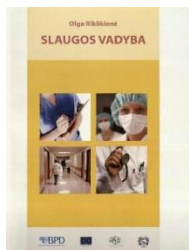
Slaugos propedeutika: mokomoji knyga / Danguolė Šakalytė. – Vilnius: Vaistų žinios, 2017. – 184 p.

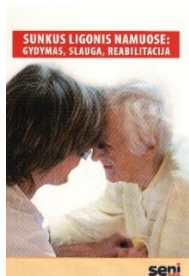
Slaugos teorija: mokomoji knyga / Danutė Kalibatienė; [Lietuvos Respublikos] švietimo ir mokslo ministerija, Vilniaus universitetas. – Vilnius: Greita spauda, 2008 (Vilnius: Greita spauda). – 373, [1] p.

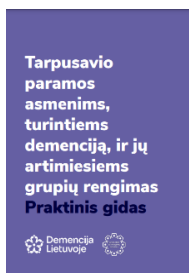
Slaugos tyrimų metodologijos pagrindai: paskaitų konspektas / Olga Riklikienė, Aurelija Blaževičienė. – Kaunas: Vitae Litera, 2008 (Kaunas: Dakra). – 33, [1] p.

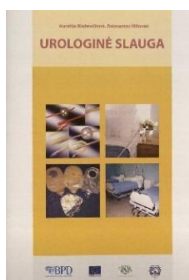
Slaugos vadyba: paskaitų konspektai / Olga Riklikienė. – Kaunas: Vitae Litera, 2008 (Kaunas: Dakra). – 98, [1] p.

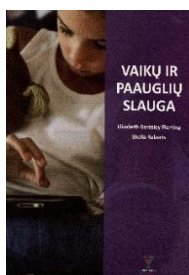
Sunkus ligonis namuose: gydymas, slauga, reabilitacija: lėtinės ligos / Lubie Pomagać; [redaktoriai Piotras Krakoviakas, Dominikas Kšyżanovskis, Aleksandra Modlinska]; [vertė UAB „Lingvobalt“]. – Kaunas: Vitae Litera, 2022 (Kaunas: Vitae Litera, 2021). – 265, [1] p.

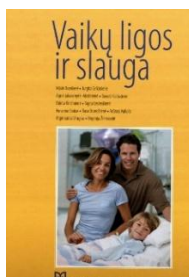
Tarpusavio paramos asmenims, turintiems demenciją, ir jų artimiesiems grupių rengimas: praktinis gidas / sudarytoja Ieva Petkutė. – [Vilnius]: Demencija Lietuvoje, [2024]. – 1 pdf failas (54 p.)

Urologinė slauga: paskaitų konspektai / Aurelija Blaževičienė, Daimantas Milonas. – Kaunas: Vitae Litera, 2008 (Kaunas: Dakra). – 23, [1] p.

Vaikų ir paauglių slauga / [redaktorės Elizabeth Gormley-Fleming, Sheila Roberts]; [vertėja Ieva Barakauskaitė]. – Vilnius: Vaistų žinios, 2024 ([Vilnius]: Standart Impressa). – 279, [7] p.

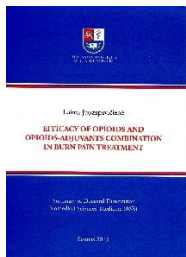

Vaikų ligos ir slauga: mokomoji knyga medicinos, slaugos, visuomenės sveikatos studijų programų studentams, gydytojams rezidentams / Nijolė Drazdienė, Jurgita Grikienė, Agnė Jakavonytė-Akstinienė, Danutė Kalibatienė, Odeta Kinčienė, Sigita Lesinskienė, Rimantas Stukas, Rasa Stundžienė, Arūnas Valiulis, Algimantas Vingras, Virginija Žilinskaitė; [mokslinis redaktorius-sudarytojas Algimantas Vingras]; [recenzavo Sigita Dumčius, Natalija Istomina]. – Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras: Vilniaus universitetas, 2014. – 495, p.

SKAUSMAS

Skausmas nėra tik neuroninis signalas ar biologinis organizmo atsakas, tai yra gilus, subjektyvus išgyvenimas, kuris peržengia vien fizinę patirtį. Jis sunaikina žmogaus vientisumą, apima emocinę, psichologinę ir dvasinę sferas.

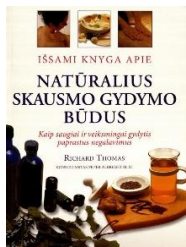
Slaugos profesija, atsidūrusi šios kančios epicentre, negali apsiriboti vien simptominiu gydymu. Skausmo buvimas nurodo visapusiškos priežiūros būtinumą. Slaugytojas tampa ne tik vaistų dalintoju, bet ir paciento patirties liudytoju, palydovu.

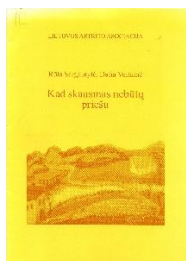
Efficacy of opioids and opioids-adjuvants combination in burn pain treatment = Opioidų bei opioidų ir adjuvantų derinio veiksmingumo tyrimas gydant nudegimo skausmą: summary of doctoral dissertation: biomedical sciences, medicine (06B) / Laima Juozapavičienė; Lithuanian University of Health Sciences, Medical Academy. – Kaunas : [Lithuanian University of Health Sciences], 2015. – 40 p.

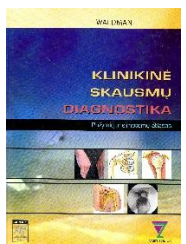
Informacija apie skausmo valdymą / Audronė Šavinytė, Jolanta Toliušienė, Arūnas Ščiupokas. – Kaunas: Kauno medicinos universiteto leidykla, 2006 (Kaunas: KMU Spaudos ir leidybos centras). – 20 p.

Išsami knyga apie natūralius skausmo gydymo būdus / Richard Thomas; konsultantas Peter Albright; [vertė Rasa Jurevičienė]. – Vilnius: Algarvė, [2009] (Spausd. Singapūre). – 160 p.

Kad skausmas nebūtų priešu / Rūta Sargautytė, Dalia Veitienė; Lietuvos artrito asociacija. – Vilnius: [Lietuvos artrito asociacija], 2005 (Vilnius: Baltijos spaudos ir prekybos b-vės sp.). – 28 p.

Klinikinė skausmų diagnostika: požymių ir simptomų atlasas / Steven D. Waldman; [vertėja Birutė Tumienė]; spalvoti piešiniai: Joseph I. Bloch. – Vilnius: Vaistų žinios, [2008] ([Vilnius]: Standartų sp.). – 388 p.

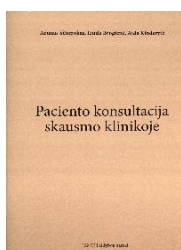
Kompresai ir pavilgai skausmams malšinti / Bernadette Bächle-Helde, Ursel Bühring; [iš vokiečių kalbos vertė Indrė Klimkaitė]. – Vilnius: Aktėja [i.e. AKTĖJA leidyba, prekyba], [2014] (Vilnius: Standartų sp.). – 134, [10] p.

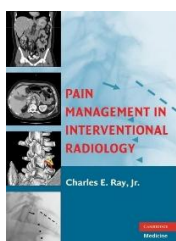
Lėtinis ir onkologinis skausmas / Michael J. Cousins, Rollin M. Gallagher; [į lietuvių kalbą vertė Giedrė Vanagienė]. – Vilnius: Nacionalinis medicinos mokymų centras, 2011. – 168 p.

Onkologinis skausmas: informacija pacientui / parengė Liuda Brogienė. – Vilnius: Videopolis reklama, 2015. – 15 p.

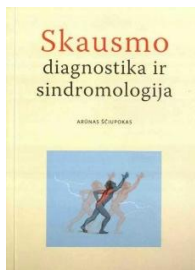
Paciento konsultacija skausmo klinikoje: metodinė priemonė / Arūnas Ščiupokas, Liuda Brogienė, Aida Kinderytė; Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Medicinos akademija, Neurologijos klinika, Anesteziologijos klinika; [recenzantai: Andrius Macas, Kęstutis Petrikonis]. – 2-oji papild. ir patais. laida. – Kaunas: LSMU Leidybos namai, 2020. – 40 p.

Pain management in interventional radiology / Charles E. Ray, Jr.. – Cambridge: Cambridge University Press, 2008. – XI, 331 p.

Skausmo ABC / redaktoriai Lesley A. Colvin, Marie Fallon. – Vilnius: Nacionalinis mokymų centras, 2015. – 116 p.

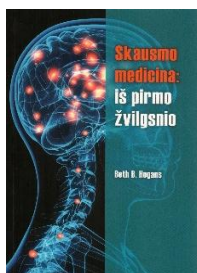
Skausmo diagnostika ir sindromologija: universiteto vadovėlis / Arūnas Ščiupokas; [ilustracijų dailininkė Arūnė Ščiupokaitė]; Lietuvos sveikatos mokslų universitetas. – Kaunas: Medicinos spaudos namai, 2012 (Vilnius: Spauda). – 415, [1] p.

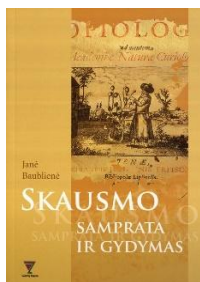
Skausmo kodas: jūsų išsivadavimas nuo skausmo / Oliver Neumann. – Kaunas: Vitae Litera, [2022] (Kaunas: Vitae Litera). – 296 p.

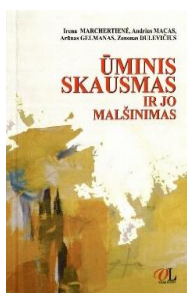
Skausmo malšinimas be vaistų: kaip patiems kovoti su chroniškais skausmais ir traumų pasekmėmis / Jan Sadler; [iš anglų kalbos vertė Edmundas Juškevičius].– Kaunas [i.e. Raudondvaris (Kauno r.)]: Dajalita, [2012] (Kaunas: Indigo print). – 213, [1] p.

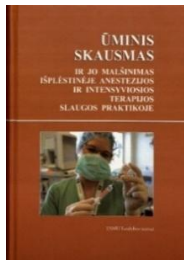
Skausmo medicina: iš pirmo žvilgsnio / Beth B. Hogans. – Vilnius: Nacionalinis mokymų centras, [2022]. – 203 p.

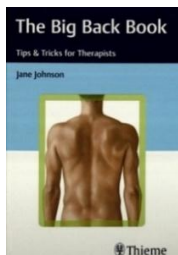
Skausmo samprata ir gydymas / J. Baublienė; [recenzantai: Alis Baublys, Gediminas Žukauskas]. – Vilnius: Vaistų žinios, 2006. – 160 p.

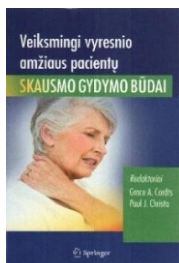
Ūminis skausmas ir jo malšinimas: mokomoji knyga / Irena Marchertienė, Andrius Macas, Arūnas Gelmanas, Zenonas Dulevičius; Lietuvos sveikatos mokslų universitetas. Anesteziologijos klinika; [recenzavo: Vidas Pilvinis, Artūras Ščiupokas]. – 2-asis papild. ir patais. leid.. – Kaunas: Vitae Litera, 2012. – 206, p.

Ūminis skausmas ir jo malšinimas išplėstinėje anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugos praktikoje: vadovėlis / Andrius Macas, Irena Marchertienė, Arūnas Gelmanas, Zenonas Dulevičius, Jūratė Gudaitytė, Darius Trepenaitis, Ramūnas Tamošiūnas, Laima Juozapavičienė, Milda Švagždienė, Renata Vimantaitė, Daiva Didvalė, Vilma Raškelienė, Vaidotas Gurskis, Vilma Traškaitė; Lietuvos sveikatos mokslų universitetas. Anesteziologijos klinika; [recenzantai: Virgilijus Krasauskas, Dian Bilskienė]. – Kaunas: Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Leidybos namai, 2016. – 227, [1] p.

The big back book: tips & tricks therapists / Jane Johnson. – Stuttgart [etc.]: Thieme, 2017. – ix, 463 p.

Veiksmingi vyresnio amžiaus pacientų skausmo gydymo būdai / Grace A. Cordts, Paul J. Christo. – Vilnius: Springer [i.e. Nacionalinis mokymų centras], [2021]. – 217 p.

PALIATYVIOJI SLAUGA

Visapusiška, specializuota priežiūra, skirta nepagydoma, progresuojančia liga sergantiems pacientams, siekiant pagerinti jų ir artimųjų gyvenimo kokybę. Jos tikslas – malšinti skausmą, mažinti fizinius, psichologinius, socialinius ir dvasinius simptomus bei suteikti orumą.

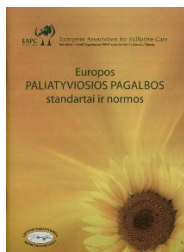
Atjauta, parama ir žmogiškumas – trys pagrindiniai dalykai, kuriais svarbu vadovautis teikiant paliatyviosios pagalbos paslaugas. Juk ne dienų svarbu suteikti gyvenimui, bet kiekvienai dienai svarbu suteikti kokybiško gyvenimo.

Jana Grigonienė

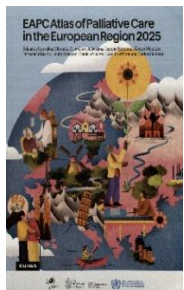

Assessing the development of palliative care worldwide: a set of actionable indicators: [elektroninis išteklius] / World Health Organization. – Geneva: WHO, 2021. – 1 pdf failas (72 p.)

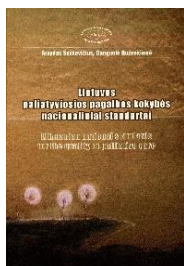
<https://iris.who.int/server/api/core/bitstreams/f05157f5-38f4-4069-aec4-fd8cd17a9596/content>

Baltoji knyga: paliatyviosios pagalbos ligonių (angl. hospice) ir paliatyviosios pagalbos standartai bei normos Europoje : Europos paliatyviosios pagalbos asociacijos rekomendacijos / [mokslinis redaktorius Arvydas Šeškevičius; redagavo Vituolis Joneliūnas; į lietuvių kalbą vertė Žilvinas Dambrauskas]. – Kaunas, 2012. – 73, [1] p.

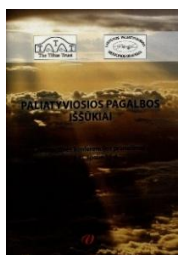
EAPC atlas of palliative care in the European region, 2025 / Eduardo Garralda, Vilma A. Tripodoro, Julie Ling, Joanne Brennan, Álvaro Montero, Fernanda Bastos, Laura Monzón, Daniela Suárez, Juan José and Carlo Centeno. – Pamplona, 2025. – 531 p.

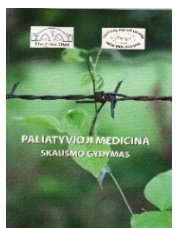
Lietuvos paliatyviosios pagalbos kokybės nacionaliniai standartai = Lithuanian national standards for the quality of palliative care / Arvydas Šeškevičius, Danguolė Ruževičienė; [Lietuvos paliatyviosios medicinos draugija]. – Kaunas: Naujasis lankas: Lietuvos paliatyviosios medicinos draugija, 2021 (Kaunas: Morkūnas ir Ko). – 80 p.

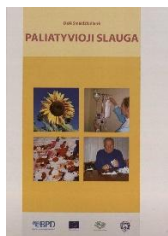
Mums kiekvienas rūpi: Lietuvos paliatyviosios medicinos draugijai – 25 metai: 1995–2020 / Arvydas Šeškevičius. – Kaunas: Naujasis lankas: Lietuvos paliatyviosios medicinos draugija, 2020 (Kaunas: Morkūnas ir Ko). – 199, [1] p.

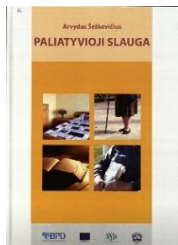
Paliatyviosios pagalbos iššūkiai: tarptautinės konferencijos pranešimai, 2016 m. spalio 13 d. / The Tiltas Trust, Lietuvos paliatyviosios medicinos draugija; [sudarytojas Arvydas Šeškevičius]. – Kaunas: Vitae Litera, 2016. – 47 p.

Paliatyvioji medicina: skausmo gydymas / Liuda Brogienė, Danguolė Ruževičienė, Arvydas Šeškevičius, Skaistė Kasciuškevičiūtė, Jelena Cesarskaja, Vaiva Degutytė, Justina Jermolajevaitė, Ieva Kučingytė ; [sudarytojas A. Šeškevičius]. – Kaunas: Vitae Litera, 2019 (Kaunas: Vitae Litera). – 139, [1] p.

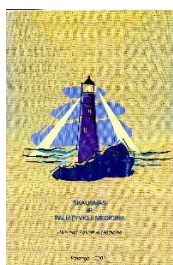
Paliatyvioji slauga: mokomoji knyga / Dalė Smaidžiūnienė. – Kaunas: Vitae Litera, 2008 (Kaunas: Dakra). – 146, [2] p.

Paliatyvioji slauga: universiteto vadovėlis / Arvydas Šeškevičius; [recenzavo: Leonas Valius, Gražina Krutulytė]. – Kaunas: Vitae Litera, 2008 (Kaunas: Dakra). – 250, [1] p.

Paliatyviosios pagalbos teikimo namuose rekomendacijos / Arvydas Šeškevičius. – Kaunas: Vitae Litera, 2015 (Kaunas: Vitae Litera). – 42 p.

Skausmas ir paliatyvioji medicina = Pain and palliative medicine: tarptautinio simpoziumo ir 3-iojo Lietuvos skausmo draugijos suvažiavimo medžiaga, Palanga, 2001 05 01-04 / [atsakingasis redaktorius A. Ščiupokas]. – [Kaunas]: Rovilnė, [2001] ([Kaunas]: "Palmarium" sp.). – 111, [2] p.

Slaugos ir palaikomojo gydymo paslaugos, paliatyvioji pagalba onkologiniams pacientams: Kada ir kur kreiptis? / Pagalbos onkologiniams ligoniams asociacija (POLA). – Vilnius: POLA, 2021. – 1 pdf failas (16 p.)

Sveikstu / A. Šeškevičius, E. Darulis, A. Libikienė, R. Balevičienė, R. Uždanavičienė; [sudarytojas Arvydas Šeškevičius]; Šv. Pranciškaus onkologijos centras, Lietuvos paliatyvios medicinos draugija. – Kaunas: Vitae Litera, 2017. – 39, [1] p.

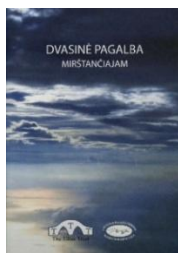

Quality health services and palliative care: practical approaches and resources to support policy, strategy and practice / World Health Organization. – Geneva: WHO, 2021. – 1 pdf failas (58 p.)

<https://iris.who.int/server/api/core/bitstreams/18c2e1c6-39b4-438b-b444-fe0d2e1ec9fb/content>

DVASINĖ IR PSICHOLOGINĖ PAGALBA SERGANČIAJAM AR MIRŠTANČIAJAM

Slauga gali ir privalo įžvelgti skausmo esmę – matyti ne tik jį sukėlusią diagnozę, bet ir asmenį, kurio gyvenimas yra paralyžiuotas kančios. Tikslas yra ne tik sumažinti skausmą, bet ir atkurti paciento orumą, savikontrolę ir ryšį su aplinkiniu pasauliu, kuris dažnai nutrūksta skausmo izoliacijoje. Mūsų užduotis – atsakyti į esminį klausimą: kaip slaugytojas gali tapti tiltu tarp beviltiškumo ir galimybės gyventi prasmingai, nepaisant kančios.

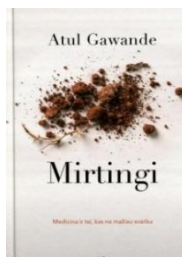

Dvasinė pagalba mirštančiajam: praktinis vadovas / [mokslinis redaktorius Arvydas Šeškevičius; į lietuvių kalbą vertė Žilvinas Dambrauskas]. – Kaunas, 2011. – 45, [1] p.

Dvasinė pagalba sergančiajam: [Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos leidinys] / Šv. Pranciškaus onkologijos centras. – Klaipėda: Druka, 2013 (Klaipėda: Druka). – 33, [1] p.

[Dvasinė-pagalba-sergančiajam.pdf](#)

Mirtingi: medicina ir tai, kas ne mažiau svarbu / Atul Gawande; iš anglų kalbos vertė Milda Dyke ir Irena Jomantienė. – Vilnius: Vaga, 2015 (Vilnius: BALTO print). – 301, [2] p.

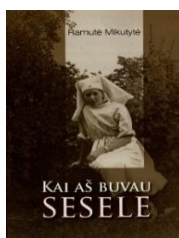

Onkologinėmis ir širdies ligomis sergančių paliatyviųjų pacientų sveikatos sutrikimai ir jų sąsajos su dvasingumu: daktaro disertacija: biomedicinos mokslai, slauga (10B) / Žaneta Valiulienė; Lietuvos sveikatos mokslų universitetas: Medicinos akademija; [mokslinis vadovas Arvydas Šeškevičius]. – Kaunas, 2013.– 236 p.

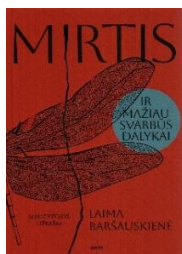

Pabaigų menas / Jurga Dapkevičienė. – Vilnius: Alma littera, 2025 (Vilnius: Standart Impressa). – 271, [1] p.

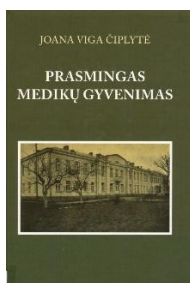
SLAUGYTOJŲ ISTORIJS

Kai aš buvau sesele: [buvusios medicinos sesers prisiminimai] / Ramutė Mikutytė.– Kaunas: Naujasis lankas, 2015 (Kaunas: Morkūnas ir Ko). – 61, [1] p.

Mirtis ir mažiau svarbūs dalykai: slaugytojos užrašai / Laima Baršauskienė; iliustravo Sofi Grikė. – Vilnius: BALTO leidybos namai, 2024 (Vilnius: BALTO print). – 305, [1] p.

Prasmingas medikų gyvenimas: chirurgai Juozas Žemgulyš, Stanislovas Mačiulis, Antanas Gudonis, gailastingoji seselė Zinaida Emilija Kanis-Kanevičienė / Joana Viga Čiplytė. – Vilnius: Homo liber, 2011 (Vilnius: Standartų sp.). – 167, [1] p.